

Тема: Хто відповідає за дотримання та забезпечення прав людини?

Мета: дізнатися про те, як скористатись своїми правами, хто має їх гарантувати та яким чином ці права реалізуються, зрозуміти важливість забезпечення принципу верховенства права та розбудови правової держави в Україні, ознайомитись зі значенням таких понять: правова держава; принцип верховенства права; принцип верховенства закону; обов'язки щодо забезпечення прав людини.

ХІД УРОКУ

I. Перевірка домашнього завдання

Учні презентують свої твори

II. Мотивація навчальної діяльності. Повідомлення теми та мети уроку

Робота з цитатою .

«То де ж, зрештою, беруть початок загальні права людини? У невеликих містах, біля будинку — такі близькі і такі малі, що їх не роздивитися на жодній карті світу. Проте вони є світом окремої людини: її рідний район, школа або коледж, де вона навчається; завод, ферма або офіс, де вона працює. Такі місця, де кожен чоловік, жінка і дитина прагнуть однакового правосуддя, рівних можливостей, рівної гідності без будь-якої дискримінації. За винятком, коли ці права мають значення тут, вони майже не мають значення будь-де». Елеонора Рузвельт, американська суспільна діячка, володарка премії ООН в галузі захисту прав людини

Запитання: Як ви розумієте слова Елеонори Рузвельт? Як ви вважаєте, яку основну ідею вона намагалася підкреслити? Яку роль у нашому житті відіграє розуміння законів та правил? Чому важливо, щоб правила були однаковими для всіх? Хто, на вашу думку, має забезпечувати права людини і стежити за їхнім дотриманням?

III. Вивчення нового матеріалу

Учитель: Відносини між людьми та відносини людини і держави регламентуються виключно системою права — конституцією та законами. Це називають принципом верховенства права. І жоден чиновник чи державний орган, окрім найвищого законодавчого (в нашій країні таку функцію виконує Верховна Рада України, повноваження якої чітко визначені законом), не може скасовувати або свавільно вносити зміни до цих офіційно встановлених правил. Принцип верховенства закону встановлює ієрархію норм права і вказує на те, що жоден підзаконний акт (наказ, розпорядження, інструкція тощо) не може суперечити правовим актам вищого порядку — Конституції та законам, які прийняв парламент. Ці закони мають бути гуманними і захищати той мінімальний перелік загальноновизнаних цінностей та потреб людей, які ми зараз називаємо правами людини.

Робота з витягом з декларації ООН від 9 грудня 1998р.

Завдання. Що саме Генеральна Асамблея ООН заклала у текст Декларації як «обов'язок держави заохочувати до дотримання та здійснення прав людини»? Аргументуйте свою думку.

Учитель: Міжнародний пакт про громадянські і політичні права та Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права вступили в силу в 1976 році і є головними юридично обов'язковими документами, які застосовуються в усьому світі. Обидва пакти були розроблені з метою розширення прав, викладених у Загальній декларації прав людини та надання їм юридичної сили (в межах договору). Разом із Загальною декларацією прав людини вони становлять Міжнародний Білль про права людини

Робота з таблицею.

Завдання: Розгляньте назви основних договорів ООН щодо захисту прав людини. Визначте, які саме групи отримали особливі заходи щодо захисту та чим це можна пояснити.

Учитель. Україна як член Ради Європи підпорядковується Європейській системі захисту прав людини, наріжним каменем якої є Європейська конвенція з прав людини з її налагодженим механізмом реалізації — Європейським судом з прав людини у Страсбурзі. На національному (державному рівні) в Основному Законі— Конституції України зазначено: Стаття 3. Людина, її життя та здоров'я, честь і гідність, недоторканість і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави. Таким чином, Україна як держава закріпила за собою головний обов'язок — забезпечувати і захищати права і свободи людини.

IV. Узагальнення та систематизація знань учнів

Виберіть два важливих права, які, на вашу думку, ви маєте в школі та два права, якими ви користуєтеся вдома. Подумайте, яким чином ці права співвідносяться з відповідальністю людини та держави щодо їх забезпечення та реалізації. Занотуйте свої міркування за зразком, поданим нижче.